

ק"ו א"מ פ"ז מהל'
ברכות ה"י י"ג סג'
ע"פ כו טור א"ח ס"י
קט'

[ע' חס' עינינו לז'
ד"ה ר"ס]

ק"ח ב מ"י פ"ד מהל'
ברכות ה"י י"ג סג'
טור ש'
ק"ט ג"ט ע"פ ש"ד:
ק"ב ד מ"י פ"ד מהל'
ברכות ה"י י"ג סג'
טור ש':
ק"ב ה ו מ"י פ"ד מהל'
ברכות ה"י י"ג סג'
טור ש' ע"פ ש"ד:
ק"ב ו ז מ"י פ"ד מהל'
ברכות ה"י י"ג סג'
טור ש' ע"פ ש"ד:

רב נסים גאון

והוא אומר על המצוה:
גמ' ב"ב דבני
מערבא (תלמוד) מ"ח
בין טומא וכו' י"ן
טומא כול מריחין י"ן
אחר דא שיהא טומא
פשיטא של זו הבעיה
דטומא אע"פ דמילתא
ידועה דא שאין מריחין
אחר אלא לאחר הטומא
אחר טברך לטובא פ"ב
שאל השאלה פ"ב מה
היין הבא בתוך המזון
כל אחד ואחד מברך
לעצמו והמבטח אחד
מברך לבין י"ן אחד
טומא ומברך כל אחד
לעצמו:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה נכר וכו'
שמו כס"ד ואח"כ
מ"ה א"ד כיון דחמנו
ניזיל וניטול בדוכתא פלן
רישא דוקא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הסבו אין
וכו' יומא אחת
מקס' ע"י רש"י
במדינתו שנה דף כ"ט
ע"פ ד"ה ה"י ע"ה
מחש':

ואע"פ שאין מביאין את המוגמר אלא לאחר סעודה - וכבר
ברכו ברכת המזון ויש הפסק בין יין למוגמר:
ורב ששם אומר אינו פוסק ורב נחמן אומר פוסק וכל תלמידי דרב
וכו' - וגרסא דהלכה בתלמידי דרב דרב ששת קאי כותיהו
והלכתא כותיה דר"ג דר"ג דר"ג *וכר

ששת בחסורי ואלע"ג דק"ל *דרב
ושמואל הלכה כרב בחסורי שאני
הכא דכל תלמידי דרב פליגי עליה
מסתמא כך שמעו מרב מיהו אין אלו
לריבין לאורו פסק דאין אלו מושבין
ידינו מן הפס כלל וגרסא דר"ג שלפני
סעודה פוסק את היין שבתוך
הסעודה אלע"ג דפסקין הכא דר"ג
שבתוך הסעודה אינו פוסק יין דלאחר
הסעודה שאני הכא דזה לשרות וזה
לשות אכל זה לשתות וזה לשרות
פוסק ספיר כגון יין שלפני הסעודה
פוסק שבתוך הסעודה ומה דנקט
שבתות וי"ט לאו דוקא דה"ה אם
קבעו סעודה על היין בשאר ימות
החול ואם הביא אדם יין לפני
הסעודה לשתות שבתוך הסעודה
פשיטא דר"ג דלפני סעודה פוסק
כיון דדעתיה למסתי וכן יין של קידוש
פוסק יין שבתוך הסעודה וכן הבדלה
אם הביא על שלחנו להבדיל דפוסק
יין שלאחריו אם שבתוך הסעודה
ושבתות וי"ט לאו דוקא ולא אחא
למנוחי אלא נמלך ואפילו אח"ל
דוקא נקט שבתות וי"ט מ"מ יש
לומר ה"מ לענין שבה לפטור יין
שלאחר המזון שהוא אחר שמעו
ידיהם מן הפס שאין רגילות לקבוע
לשות יין לאחר המזון בקביעות אלא
בשבתות וימים טובים ולא בשאר
ימים אבל לענין לפטור יין שבתוך
המזון סרגילות לשות ודאי אפילו
בשאר ימים פטר ליה יין שלפני המזון
אלע"פ דזה לשתות וזה לשרות דעד
כאן לא איבעיא לן אלא ל' לשרות
דלא חשיב מפיק לשות אבל לשות
דחשיב טפי דהיינו יין שלפני המזון
פשיטא דפוסק יין לשרות וכן משמע
נמו בערבי פסחים (דף ק"ה) גבי
סקדו צ"ה דר' יוחנן אומר אף ידי
יין נמי יאלו ואין לר"ך לחזור ולברך
על היין שבתוך הסעודה אלע"ג דקדשו
כלל במקום סעודה ס"ל לרבי יוחנן
מדללו ידי קידוש מדי יין נמי יאלו
ואף על גב דליתוהב רבי יוחנן היינו
דוקא בשמיני מקום א"כ גרסא משם
ד"ה להבדלה דאין לחלק בין הבדלה
לקידוש ולאפוקי מהני דחולקין ואמרי
דוקא קידוש פוסק משום דאין קידוש
אלא במקום סעודה אבל יין של
הבדלה לא פטר אפילו הבדיל לאחר
נטילה דהכי מייירי הא דפסקין דר"ג
שלפני המזון פוסק היין שבתוך המזון
דכבר נטל ידיו והכי משמע בסמוך
מתוך הברייתא כיצד סדר הסבה וכו'

בא להם יין בתוך המזון כל אחד ואחד מברך
לעצמו אחר המזון אחד מברך לכולם *והוא
אומר על המוגמר ואע"פ שאין מביאין את
המוגמר אלא לאחר סעודה: גמ' אומר רבה
בר בר גנה א"ר יוחנן לא שנו אלא בשבתות
וימים טובים הואיל ואדם קובע סעודתו על
היין אבל בשאר ימות השנה מברך על כל
כוס וכוס אתמר נמי אומר רבה בר מרי א"ר
יהושע בן לוי לא שנו יאלא בשבתות וימים
טובים ובשעה שאדם יוצא מבית המרחץ
ובשעת הקות דם הואיל ואדם קובע סעודתו
על היין אבל בשאר ימות השנה מברך על
כל כוס וכוס רבה בר מרי איקלע לבי רבא
בחול חזייה דבריה ל'פני המזון והדר בריך
לאחר המזון א"ל *י"ישר וכן אומר ריב"ל רב
יצחק בר יוסף איקלע לבי אב"י ב"מ חזייה
דבריה אבל כסא וכסא א"ל לא סבר לה מר
הא דריב"ל א"ל נמלך אנא איבעיא להו בא
להם יין בתוך המזון מהו שיפטור את היין
שלאחר המזון אם תימצי לומר בריך על היין
שלפני המזון פוסק את היין שלאחר המזון
משום דזה לשתות וזה לשרות אבל הכא
ידוע לשתות וזה לשרות לא או דילמא לא
שנא רב אומר פוסק ורב כהנא אומר יאנו
פוסק רב נחמן אומר פוסק ורב שישת אומר
אינו פוסק רב הונא ורב יהודה וכל תלמידי
דרב אמרי אינו פוסק איתביה רבא לרב נחמן
בא להם יין בתוך המזון כל אחד ואחד מברך
לעצמו לאחר המזון אחד מברך לכולם א"ל
הכי קאמר אם לא בא להם יין בתוך המזון
אלא לאחר המזון אחד מברך לכולם: בריך
יעל הפס פטר את הפרפרת על הפרפרת לא
פטר את הפס ב"ש אומרים אף לא מעשה
קדרה: איבעיא להו ב"ש ארישא פליגי או
דילמא אסיפא פליגי דקאמר תנא קמא בריך
על הפס פטר את הפרפרת וב"ש מעשה
קדרה ואחי ב"ש למימר לא מיבעיא פרפרת דלא פטרה להו פת אלא אפילו
מעשה קדרה נמי לא פטרה או דילמא אסיפא פליגי דקתני בריך על הפרפרת
לא פטר את הפס פת הוא דלא פטר אבל מעשה קדרה פטר ואחו ב"ש למימר
ואפ' מעשה קדרה נמי לא פטר תיקו: 'היו יושבין כל אחד ואחד כו': הסבו אין
לא הסבו לא ורבינו *עשרה שהיו חולכים בדרך אע"פ שכולם אוכלים מברך
אחד כל אחד ואחד מברך לעצמו ישבו לאכול אע"פ שכל אחד ואחד אוכל
מכברו אחד מברך לכולם קתני ישבו אע"פ שלא הסבו אומר רב נחמן בר
יצחק כגון דאמרי נזיל וניכול לחמא ברוך פלן כי נה נפשיה דרב אולו
תלמידיו בתריה כי יהדי אמרי נזיל וניכול לחמא אנדר דנק בתר דכרכי יתבי
וקא מיבעיא להו הסבו דוקא תנן אבל ישבו לא או דילמא כיון דאמרי נזיל וניכול
ריפתא בדוכתא פלניא כי הסבו דמי לא הוה בירייהו קם רב אדא בר אבהו
אהדר

מיהו נראה כיון דנטל ידיו ודעתו
מיון שלפני הסעודה דפטר ומיהו יש
שלם ולא פטר יין שבתוך המזון: יין
הסבו לא * יומא אחת מקס' מדיוקא *תקשי ליה מרישא בהדיא דקתני היו יושבים מברך כל אחד לעצמו וי"ל דאי מרישא הוה אמרינא
שישבו בשביל עסק אחר שלא היה דעתם מתחלה לאכול אבל אם ישבו אדעתא לאכול אפילו בלא הסבה נמי מהניא:

עשרה בני אדם שהיו מהלכין כו' נזיל וניכול לחמא כו' כשבו והסבו דמיא * והשתא נחא הא דפריש במתני' דמייירי בין
בברכת המזון בין בברכת המזון כדמשמע הכא מתוך הברייתא דעשרה בני אדם וכו' וא"ל אמאי הוה אמרינא
למיבעי עד ברכת המזון והיאך ברכו על הפס מתחלה וי"ל שמה מייירי דישבו לאכול זה אחר זה וברך כל אחד לעצמו המזון:

בא להם יין בתוך המזון כו' - בגמ' מפרש טעמא (ד' מגי') : והוא
אומר על המוגמר - אותו שברך על היין הוא מברך על המוגמר שהיו
רגילים להביא לפניו אחר אכילה אכזת רוכלין על האש במחנות
לריח קוצ ומזכרים עליו צורא עליו בשמים: לאחר סעודה - לאחר צהמ"ז
שאנו מלכרי סעודה אפי' הכי מי

שברך על היין שהתחיל בברכות
אחרות גומרין: גמ' לא שנו דר"ג
שלפני המזון פוסק את שלאחר המזון:
אלא בשבתות כו' - דרעו ליכא אחר
המזון ולשתות וכו' בריך ברישא
אדעתא דהכי בריך: על כל כוס
וכוס - דהוה כמלך ומתחיל בשתיה
בכל חד וחד: י"ש - יפה עשית:
וכן אומר ריב"ל - לעשות: לא סבר
לה מר כו' - דבי"ט לאו נמלך הוא:
נמלך אלא - אינו רגיל לקבוע סעודה
על היין: בא להם יין בתוך המזון -
וקודם המזון לא בא להם: אם תימצי
לומר - להביא ראייה ממשנתו דקתני
דיין שלפני המזון פוסק את שלאחר
המזון אינה ראייה דהתם זה לשתות
זה לשתות אבל שבתוך המזון לשרות
אכילה שצמנו הוא בא ולא היו
רגילין לשתות שבתוך הסעודה אלא
מעט לשרות: לאחר המזון אחד
מברך לכולן - קס"ד דה"ק דכשיצאו
יין שני אחר המזון אחד מברך לכולן
וכא תנא ליה דכל אחד ואחד יברך
על שבתוך המזון לעצמו וקא מלכך
תו ברכה על שלאחר המזון: פטר
את הפרפרת - אלע"פ שאין לר"ך
סעודה למנוי הכרס אלא למוגמר
אכילה: וכל שכן מעשה קדרה -
שהוא לאכול לזון ממש: דודק - פלן
במקום פלוגי דקבעו להם מתחלה
מקום צדור ועלם והזמנה היו
קביעות אבל ישבו מאלוהין במקום
אחד יחד אינה קביעות: אולו
תלמידיו בשריה - דקברוהו צעיר
אחרת: נהר דק - כך שמו (ה) :
*רישא דוקא - דקתני היו יושבים
בלא הזמנה מקום הוא דלא היו
קביעות אבל אלו שהזמניהו לכך
היו קביעות ואחד מברך לכולן:
אהדר

בא להם יין בתוך המזון כל אחד ואחד מברך
לעצמו אחר המזון אחד מברך לכולם *והוא
אומר על המוגמר ואע"פ שאין מביאין את
המוגמר אלא לאחר סעודה: גמ' אומר רבה
בר בר גנה א"ר יוחנן לא שנו אלא בשבתות
וימים טובים הואיל ואדם קובע סעודתו על
היין אבל בשאר ימות השנה מברך על כל
כוס וכוס אתמר נמי אומר רבה בר מרי א"ר
יהושע בן לוי לא שנו יאלא בשבתות וימים
טובים ובשעה שאדם יוצא מבית המרחץ
ובשעת הקות דם הואיל ואדם קובע סעודתו
על היין אבל בשאר ימות השנה מברך על
כל כוס וכוס רבה בר מרי איקלע לבי רבא
בחול חזייה דבריה ל'פני המזון והדר בריך
לאחר המזון א"ל *י"ישר וכן אומר ריב"ל רב
יצחק בר יוסף איקלע לבי אב"י ב"מ חזייה
דבריה אבל כסא וכסא א"ל לא סבר לה מר
הא דריב"ל א"ל נמלך אנא איבעיא להו בא
להם יין בתוך המזון מהו שיפטור את היין
שלאחר המזון אם תימצי לומר בריך על היין
שלפני המזון פוסק את היין שלאחר המזון
משום דזה לשתות וזה לשרות אבל הכא
ידוע לשתות וזה לשרות לא או דילמא לא
שנא רב אומר פוסק ורב כהנא אומר יאנו
פוסק רב נחמן אומר פוסק ורב שישת אומר
אינו פוסק רב הונא ורב יהודה וכל תלמידי
דרב אמרי אינו פוסק איתביה רבא לרב נחמן
בא להם יין בתוך המזון כל אחד ואחד מברך
לעצמו לאחר המזון אחד מברך לכולם א"ל
הכי קאמר אם לא בא להם יין בתוך המזון
אלא לאחר המזון אחד מברך לכולם: בריך
יעל הפס פטר את הפרפרת על הפרפרת לא
פטר את הפס ב"ש אומרים אף לא מעשה
קדרה: איבעיא להו ב"ש ארישא פליגי או
דילמא אסיפא פליגי דקאמר תנא קמא בריך
על הפס פטר את הפרפרת וב"ש מעשה
קדרה ואחי ב"ש למימר לא מיבעיא פרפרת דלא פטרה להו פת אלא אפילו
מעשה קדרה נמי לא פטרה או דילמא אסיפא פליגי דקתני בריך על הפרפרת
לא פטר את הפס פת הוא דלא פטר אבל מעשה קדרה פטר ואחו ב"ש למימר
ואפ' מעשה קדרה נמי לא פטר תיקו: 'היו יושבין כל אחד ואחד כו': הסבו אין
לא הסבו לא ורבינו *עשרה שהיו חולכים בדרך אע"פ שכולם אוכלים מברך
אחד כל אחד ואחד מברך לעצמו ישבו לאכול אע"פ שכל אחד ואחד אוכל
מכברו אחד מברך לכולם קתני ישבו אע"פ שלא הסבו אומר רב נחמן בר
יצחק כגון דאמרי נזיל וניכול לחמא ברוך פלן כי נה נפשיה דרב אולו
תלמידיו בתריה כי יהדי אמרי נזיל וניכול לחמא אנדר דנק בתר דכרכי יתבי
וקא מיבעיא להו הסבו דוקא תנן אבל ישבו לא או דילמא כיון דאמרי נזיל וניכול
ריפתא בדוכתא פלניא כי הסבו דמי לא הוה בירייהו קם רב אדא בר אבהו
אהדר

מיהו נראה כיון דנטל ידיו ודעתו
מיון שלפני הסעודה דפטר ומיהו יש
שלם ולא פטר יין שבתוך המזון: יין
הסבו לא * יומא אחת מקס' מדיוקא *תקשי ליה מרישא בהדיא דקתני היו יושבים מברך כל אחד לעצמו וי"ל דאי מרישא הוה אמרינא
שישבו בשביל עסק אחר שלא היה דעתם מתחלה לאכול אבל אם ישבו אדעתא לאכול אפילו בלא הסבה נמי מהניא:

עשרה בני אדם שהיו מהלכין כו' נזיל וניכול לחמא כו' כשבו והסבו דמיא * והשתא נחא הא דפריש במתני' דמייירי בין
בברכת המזון בין בברכת המזון כדמשמע הכא מתוך הברייתא דעשרה בני אדם וכו' וא"ל אמאי הוה אמרינא
למיבעי עד ברכת המזון והיאך ברכו על הפס מתחלה וי"ל שמה מייירי דישבו לאכול זה אחר זה וברך כל אחד לעצמו המזון:

[שבת ג' סג'
עירובין לז'
פסחים ג'
כ"מ נא. סנהדר'
ק. שוועות מ.
מה: מולין יו'
ע"ה:]

[ג"ה אחרת
ה"ל לרש"י
במסכת הנזיר]

[תוספתא ס"ה
ע"ה]

[ע"ה חס' עינינו
לז' ד"ה אלא]